

İngilizcede Agitation, Fransızca'da l'agitation, Öztürkçede çalkantı anlamındadır.

Ajitasyon, duyguları harekete geçiren bir sloganın kullanılması ile, eğitilmiş, yada yarım eğitilmiş insanlar, tümüyle gerçek olmayan sözlerle haksız olarak etkilenebilir.

Terimin iki anlamı vardır. Birincisi: Kitlelerin düzensiz davranışlarından bir rahatsızlık şeklinde yükselen kamu heyecanıdır. İkincisi: Bir çeşit kızkırtma (tahrik) yaratma girişimidir. Resebbüs özellikle politik amaç taşıdığından, kitleler arasında yükselen düzensiz bir davranış olması gerekmez. Kızkırtıcı (Ajitator - Tahrikci) önemli sayıdaki erkek ve kadının heyecanları yönünde davranışlarını etkileyebilmek için onların düşüncelerini etkisi altına almak amaçlıdır.

Kızkırtıcı terimi, XVII. yüzyılda (1647) İngiliz iç savaşları sırasında göze çarpıp, belirli bir önem kazanmıştır. Cromwellian (1599 - 1658) ordusunun her bir elbise milletvekillerini seçmişlerdir, bunlarda kızkırtıcı olarak adlandırılmıştır.

Fransız devrimini sırasında, terim, iç karışıklıklar yaratmak isteyen, sorumsuz davranışlı kişiler için kullanılmıştır. Genellikle "Ajitasyon" terimi, iç düzeni bozmak anlamında kullanılmıştır. Fransız devriminden sonra özellikle kuta avrupalarda, milliyetçi, demokratik, sosyalist davranışlardan korkan tutucu hükümet sözcükleri, terimi bu hareketler içinde kullanmışlardır.

Öte yandan, özellikle ingilterede, terim düzenli ve barışçı yolla kamu görüşlerini değiştirmek için parlamento tarafından getirilen yasal reformları anlatmak için kullanılır.

Zamanımızda, sağ ve sol çeşitli ayaklanma davranışlarında, terimin yeni şekilde kullanılması denemelerini görüyoruz. Bu davranışların liderleri ve izleyicileri tarafından "ajitasyon" kamu oyunu herhangi bir başkaya veya yolsuz hükümetlere, yada sosyal sistemlere karşı yükseltiken, yasal bir anlam taşıdığı görüşü üzerinde durulmakta ve terime bu şekilde bakılmaktadır.

Devrim için öncüler, öğrenciler veya parti sürtüşmelerini hızlandırarak kızkırtmacılar, bunun hükümetlere radikal değişiklik getirmek amacıyla yapıldığı şikârinde ısrar ederler.

Komünistlerin, özel bir kullanımda dikkate değerdir. Tüm komünist partiler "ajitasyon ve propaganda" için özel şekilde örgütlenmişler, fakat, süphesiz, komünist hükümetler iktidarda iken, bu örgütler yukarı davranışlarda bulunmazlar, ama partinin yönetim politikasının başlıca esaslarını öğretmek, yaymak amacındadırlar.

Öteyandan açıkça görülmektedirki, ajitasyon, herhangi bir propaganda savaşının iç parçasıdır. Çoğunlukla halkı etkileyecek bir davranış komünistlerle yaratılır, Propaganda ise yazı yoluyla etkilemektir. Radyo ve televizyon yayınları ile kışkırtıcı, millet gençliğindeki seçici ve dinleyiciyi sözleriyle etkiler, önceleri bunun ancak yazılı olarak yapabiliirdi. Sonlarımızda bu iki terim, ajitasyon ve Propaganda, bir vücut şeklinde birleşmektedir.

Ajitasyon, kışkırtıcı ve örgütlerin görüşlerini belirtmesi ve karşı görüşleri çürütmesi açısından günümüzde önem kazanmaktadır. Propaganda ile karşıt olarak kullanılması açısından gerçek anlamı belirtilmesi şart olan ajitasyon genel olarak "olumsuz propaganda" olarak kullanılmaktadır.

Bibliyografya:

- "Agitation and Propaganda" Lenin Vladimir, Berlin, 1929
- "International Encyclopedia of the social sciences"
The Macmillan Company & The Free Press
Copyright 1968 cilt 12.
- "A Dictionary of the Social Sciences"
Collier-Macmillan Canada Ltd.
Copyright 1965.